

Minnesanteckningar från samiskt samråd, 190527

Närvarande: Karin Thomasson (ordf.), Inga Lisa Axman Sara, Lena Fjällgren, Jerker Bexelius, Silje Thomasson, Sofia Kling (sekr.) och Kim Strömmer (punkt 2).

1. **Välkomna! Val av justerare.** Till justerare valdes Jerker Bexelius.
2. **Föregående mötes minnesanteckningar.** Gicks igenom och lades till handlingarna.
3. **Energi- och klimatstrategi för Jämtlands län 2020-30.** Kim Strömmer, samordnare på energikontoret, presenterade länets Energi- och klimatstrategi 2020-30. Denna har tagits fram av regionen och länsstyrelsen och är just nu ute på remiss. (Samiska remissinstanser är Handölsdalens och Jijnjevaerie samebyar, Sametinget och SSR.) Kims presentation bifogas minnesanteckningarna. Följande kommentarer framkom under samrådet:
  - Under fokusområdet FOSSILBRÄNSLEFRIA TRANSPORTER OCH ARBETSMASKINER:
    - Det kan vara utmanande att resa kollektivt när man bor ute i länet
    - Tveksamheter kring utsläpp vid produktion av batterier till elbilar
  - Under fokusområdet HÅLLBAR PRODUKTION OCH KONSUMTION AV LIVSMEDEL:
    - Konsumera gröna livsmedel efter säsong
    - Nämn renen som en del av länets hållbara köttproduktion
  - Under fokusområdet ÖKAD PRODUKTION AV FÖRNYBAR ENERGI:
    - Nämn renskötseln som en potentiell målkonflikt tillsammans med friluftsliv, natur- och kulturmiljö och boende.
  - Se Sametingets handlingsplan för klimatanpassning, den nya klimatstrategin (om möjligt, visade sig vara opublicerad), Gaaltijes rapport om klimat i relation till kulturmiljö, samt undersök om SSR har en egen klimatstrategi.

Sofia skickar synpunkter till Kim senast den 31 maj, då remisstiden löper ut.
4. **OECD:s rapport om urfolk och regional utveckling, inkl. regionens skrivelse till Näringsdepartementet.** Jerker, Sofia med flera deltog i lanseringen av OECD:s rapport *Linking the Indigenous Sami*

People with Regional Development in Sweden i mars. Jerker presenterade en sammanfattning av rapporten. **BILAGA?**

Regionens representanter anser på det stora hela att rapporten är bra. Dock är vi kritiska till att OECD inte besökte vår region under sitt besök i Sverige, och att rapporten således utgår från nordsamiska perspektiv och utmaningar. Regionen har formulerat ett brev till Näringsdepartementet med anledning av detta. Brevet har hanterats och beslutats i regionala utvecklingsnämnden.

Samrådet gick igenom brevet och ställde sig bakom det.

- 5. Reglemente för samrådet.** Det reviderade reglementet gicks igenom och beslutades. Reglementet kommer att publiceras på webben när det är godkänt. (Här: <https://regionjh.se/nationellaminoriteter/nationellaminoriteterochurfolk/delaktighetochsamrad.4.b27c75415ad8e1dbba85a1.html>)
- 6. Övergripande handlingsplan för jämställd och jämlik verksamhet.** Handlingsplanen gicks igenom i avsikt att ta ställning till hur omfattande revideringar som önskar. Handlingsplanen har de senaste två åren inte hanterats av samrådet (pga att samrådet inte fungerat som det ska). Det beslutades att en relativt omfattande revidering genomförs under nästa samråd. Handlingsplanen återfinns via länken ovan.
- 7. Frågor från Hälso- och sjukvårdsnämnden.** Punkten utgick eftersom Ingela inte kunde närvara under samrådet.

Uppföljning Regional utvecklingsstrategi (punkten ersatte punkt 6 i dagordningen). Jerker meddelade att Gaaltije har sökt och fått medel för att medverka i arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi. Med hjälp av de beviljade medlen kommer Gaaltije att bjuda in till samtal om regional utveckling i syfte att samla in samiska perspektiv och infallsvinklar. Dessa kommer sedan att levereras till regionen. Jerker betonade att frågan är vikt, eftersom den till exempel styr hur regionala utvecklingsmedel (projektstöd), beviljas.

- 8. Akutsjukvård i extrem glesbygd.** Uppföljning från föregående möte. En intern projektgrupp har inrättats för att få fart på AXG-arbetet, efter att regionen lämnat det tidigare upplägget där Region Västerbotten var ansvariga utförare av AXG i båda länen. (Detta informerades om under föregående möte.) Två projektmöten har hållits. Maria Carlund projektleder

arbetet. Kia Flykt och Inga Lisa Axman Sara ingår som både axg-instruktörer och representanter från samrådet. Sofia Kling ingår som ansvarig för samisk hälsa i regionen. Gruppen förväntas utökas med personal från vägambulans och ambulanshelikopter. Lena Fjällgren har föreslagits fortsätta som samordningssjuksköterska med ansvar för utplacerade akutväskor samt att samordna AXG-utbildningar.

Ambitionen är att erbjuda tre AXG-utbildningar per år, två ute i länet och en i Östersund. Nästa utbildning blir enligt plan i Östersund i oktober.

Samrådet gick igenom den rekommendation som formulerades av företrädare för samebyarna år 2017. Denna kommer efter vissa justeringar förmedlas till projektledaren som ett förnyat ställningstagande.

- 9. Resultat från webbenkät.** Sofia presenterade resultatet av en webbenkät som genomfördes av Kunskapsnätverk för samisk hälsa under hösten 2018. Resultatet kommer att presenteras i ett pressmeddelande den 3 juni. Resultatet tyder också på att utmaningarna kan vara större för oss än i övriga regioner. Det var bara 23 personer som svarade på enkäten från Jämtland Härjedalen, men dessa personer lämnade genomgående mer negativa svar än genomsnittet.

Det är oklart hur vi kommer att hantera resultatet, främst med tanke på att det är så få svarande. Sofia redovisar resultatet för lämpliga personer inom regionen. Samrådet beslöt att ta med sig resultatet in i arbetet med nästa års handlingsplan. Jerker påpekade också att ur ett samiskt perspektiv är det inte säkert att 23 personer måste betraktas som så få.

Sammanställningen över enkätsvaren bifogas minnesanteckningarna. Den finns också publicerad på webben:
<https://regionjh.se/nationellaminoriteter/samiskforvaltningsmyndighet/halsoochsjukvard.4.65b17fbc15f5cccd914199.html>

- 10. Strategi för samisk hälsa.** Uppföljning från mötet i december. Den strategi för samisk hälsa som utarbetats av Kunskapsnätverk för samisk hälsa har skickats ut på remiss till Sametinget och de samiska organisationerna. Vi gick igenom de väsentliga delarna. Följande kommentarer tas vidare:

- Strategin borde skickas på remiss till de samiska förvaltningskommunerna och SKL.

- Önskvärt med skrivningar som uppmuntrar till att göra det möjligt för vårdpersonal att läsa samiska på arbetstid.
- Samverkan med kommunerna bör uppmuntras.
- Prioriteringen att samisk kultur ska synliggöras särskilt där barn, unga och äldre rör sig känns omotiverad.

11. Planering inför framtida samråd.

- Förslag att bjuda in Patientnämnden till samrådet. Patientnämnden är intresserade av detta. Samrådet var positivt.
- Förslag att genomföra ett lunch till lunch möte med internat den 11-12 september. Samrådet var positivt. Nästa inplanerade möte ställs därmed in och genomförs istället den 11-12 september. Viktigt med föranmälan.

12. Mötet avslutades.

Staare 2019-06-04

Sofia Kling
Sekreterare

Jerker Bexelius
Justerare

